

Ábyrgdarblaðstjóri: **Jan Müller**
Fyrirtakstjóri: **Krisjan Dahl**
Ljósmyndari: **Kalmar Lindenskov**

Bláðóttir: **Randi Jacobsen - Dagny Joensen - Tórfinn Smith - Hilmir Jan Hansen - Jústínus Eldesgaard**

Útgevandi: **P/F Sosialurinn**
Uppseting: **P/F Sosialurinn**
Prent: **P/F Pressan 1901**

Bústaður: **Argjavegl 26 Argjum**
Telefon: **11820**

Postadr.: **Postsmoga 76 110 Tórshavn**
Telefax: **14720**

Líktorn Sambandsins

Oddagreinin í Sosialinum síðsta mikudag má hava verið ein fulltreffari. Báðir sjefideologarnir hjá sambandsflokknum es- og -rg, og dulnevndi aspiranturin Kut, finga íblástur til bæði sambandsræddir og viðmerkingar.

Men hvat sigur so aftursvar teirra. Jú, tey eru aftur prógv um, at sambandsflokkurin hevur einki alternativ til fæddu politikkin. Og harafturat er flokkurin heldur ikki sloppin av við 1974-syndromið.

Áðrenn nøkur viðmerking verður gjørd, skal sláast fast: Eins og sambandsflokkurin ikki skrivur oddagreinirnar í Dimmu, skrivur javnaðarflokkurin ikki oddagreinirnar í Sosialinum og hann ábyrgist ikki teimum. Eins og Dimmalættning hevur eina sambandsáskoðan, hevur Sosialurinn eina javnaðaráskoðan. Og heldur Sosialurinn, at javnaðarflokkurin rekur av kós, talar hann at. Men blaðið hevur ikki ábyrgdina av politikkinum og øvugt. Tað áttu tær upplýstu sambandsræddimar vita.

Ístaðin fyri at greiða lesarunum frá, hvønn politikk sambandsflokkurin hevur at seta ístaðin fyri ríkan politikk - bæði áður, men ikki minst nú og komandi - sleppa sambandsræddir ikki burtur úr 1974 ella árunum 1985-88. Og

hesi tíðarskeið eru allar syndirnar gjørdar, eftir sambandsræddunum at døma.

Oddagreinin síðsta mikudag var demagogisk, tí hon tók ikki tað ringasta við, sigur ein sambandsrædd. Men gloymir sambandsræddin so ikki misgerðir og vantandi gerðir, tá sambandið endiliga slapp framat í 1980 og aftur í 1989? Er tað ikki demagogi? Og hví spyrja sambandsræddir ikki, er nakað galið við sambandsflokknum, tá flokkurin ikki kann samstarva við annan flokk?

Flokkurin skipaði landsstýrið fyrst í áttatiárunum, men landsstýrið var merkt av kreppum frá byrjan til enda, og flokkarnir nærum svóru, at við sambandsflokkinn bar ikki til at samstarva. Og tað sama endurtók seg í 1990, tá hann heldur slepti ábyrgd enn at brúka 13 - trettan - milliónir til arbeiði.

Og fekk flokkurin vent búskapinum, sum hann lovaði í 1980? Nei, uttanlandsskuldin trífaldaðist úr einari milliard krónur upp í trýggjar milliardir. Fíggjarlógin nærum trífaldaðist. Eftir áheitan frá landsstýrinum yvribudgetteraðu almennu stovnamir. Hallið á gjalds-javnanum setti met og uttanlands-lánini fóru at floyma inn yvir landið tað síðstu tíðina, landsstýrið sat.

»Kut« ror upp undir, at tað, sum hevur hildið javnaðarflokkinum uppi, eru studningar, veðhalds-

lógir og stuðulslógir til skip og annað, ístaðin fyri at lata bankarnar havt frið at skipa fyri hesum. Men lítið kennir »Kut« til søguna og bankapolitikk, tí tað hevur nærum ikki borið til at fígga ein toll uttan landskassaveðhald.

Ongantið er fiskað - ella ovurfiskað - so nógv, sum tá sambandið ráddi fyri borgum frá 1980 til 84. Og tess meiri tað varð fiskað, tess meiri studningur var latin til skip og manning. - Var hetta liberalur marknaðarbúskapur, sum sambandið sigur seg standa fyri?

Flakavirkini komu í kreppu. Nei, einki við at kanna støðuna, analysera orsøkina, men heldur lata kreppulán eftir kreppulán. Virkini finga eina størri og størri skuld. Innflutningsbann varð móti skipum og úrslitið varð, at gamlar dangur ruku upp í prís. Kapital-kostnaðurin bara øktist, og rentabiliteturin bara versnaði. - Var hetta liberalur politikkur, sum byggi á fíggjarskil? Nei, og tað bløða vit eisini fyri í dag!

Landsstýrið frammanundan hevði tikið av studning í samband við skipabygging og ístaðin varð stuðulslán latið. Og landsstýrið, sum tók við, eftir at »borgarliga alternativ« hevði slept endanum í 1985, minkaði veðhaldini í samband við skipabygging munandi. Serliga fyri skip, sum vórðu bygd í útlandum.

Seinni hevur landsstýrið við javn-

aðarflokkinum miðað ímóti at skerja studningin til vinnuna munandi, soleiðis at hon kann virka eftir vanligum liberalum marknaðartreytum. Júst øvugt av tí, sum sambandsflokkurin gjørdi. Kut kundi tí farið at lisið betur upp á søguna.

Í oddagreinini síðsta mikudag, varð sagt, at støðan kundi verið betri, um vit høvdu fingið landsbanka eftir at lógin varð samtykt í 1978. Hetta hala vit fast um, sjálvt um Kut heldur, at landsstýrið kundi havt sagt nei til øll uttanlands-lán. Møguliga kundi landsstýrið havt sagt nei, men tað er ikki nóg mikið.

Við einum landsbanka hevði eisini borið til at stýrt peningapolitikkinum, tí tað dugdu bankarnir ikki. Kut hevur kanska gloymt ylín, tá landsstýrið noktaði nøkrum lánnum - m.a. til at leggja tak yvir miðbýin í Klaksvík - og annars royndi at forða vitleysum ætlanum. Sambandsflokkurin í andstaðu stuðlaði ikki. Tvørturímóti grýtti hann fleiri tunnilsætlanir á tingborði! - Er tað hetta tit hugsa um, tá tit ferð eftir ferð taka fram fíggjarskil sambandsins?

Nei, oddagrein okkara rakti so eymliga í ringu samvitsku sambandsflokksins. Hann hevur ongantið endurnýggjað seg seinastu 20 árin og hann hevur eingi alternativ í verandi kreppu uttan at lækka lønirnar hjá føroyska løntakaranum og leggja Føroyar undir skrivstovuvaldið í Bruxelles!

Fund í eitt samdøgur

Starvsmannafelagið og landsstýrið hava gjørt nýggjan sáttmála fram til 1. mars næsta ár

Leygarmorgun klokkan níggju kundu samráðingarfólkini fyri ávikavist landsstýrið og Starvsmannafelagið fara heim eftir ein drúgvan samráðingarfund. Fleiri fundir hava í seinastuni verið millum partarnar um nýggjan sáttmála. hesin seinasti fundurin byrjaði fríggjamorgunin kl. 11, so fundurin vardi næstan eitt samdøgur.

Men hann gav úrslit, tí partarnir samdust um nýggjan sáttmála at galda fram til 1. mars næsta ár.

Tað eru ikki tær heilt stóru kollveltingarnar, tí løn varð ikki tosað um, nú lønarsteðgur er settur í verk.

Áðrar ábøtur

Men tað ber til at gera áðrar ábøtur.

Starvsnevndirnar, sum

Starvsmannafelagið leingi hevur kravt at fáa, skulu setast 1. apríl, og reglugerð gerast.

Stovnskipanir skulu eisini gerast, soleiðis at greitt fæst at vita, hvussu nógv stórv eru á hvørjum stovni, hvussu nógv føst, og hvussu nógv leys stórv. Haraftrat skal skiljast greitt ímillum avloysarar og fyribilsstórv.

Higartil hevur tann regla verið galdandi, at skulu starvsfólk sigast úr starvi, skal Starvsmannafelagið hava boð um uppsøgnina eina viku frammanundan. Henda ávaringartíð er nú longd til tvær vikur. T.v.s., at gevur stovnsleiðsla ikki felagnum boð í minsta lagi tvær vikur fyri, at eitt fólk skal asigast úr starvi, er uppsøgnin ógildug.

Starvsmannafelagið hevur eisini fingið við í sáttmálan, at umframt munnliga ávaring skulu starvsfólk eisini hava skrivliga ávaring, tá orsøkin er,

at tey ikki røkja sítt arbeiði.

Starvskvinnur, sum verða við barn, eru nú betur tryggjaðar í sínum arbeiði, tí í protokollati stendur, at tær ikki kunnu sigast úr starvi, og at tær í aðrar mátar ikki mugu verða fyri vanbýti.

Semingsmaðurin hjálpti pørtunum at semjast um, at avtalan um at í staðin fyri 5,5% til lívstrygging skulu limirnir hava 250 krónur um mánaðin, verður galdandi fram til 1. mars næsta ár.

randi

